

Förslag

Landslagsrepresentation inom svensk curling

Paul Ahlgren, ordförande TU och Stefan Hasselborg, förbundskapten

2010-05-19

Inledning

Sverige har i förhållandet till antalet spelare haft enormt stora framgångar ända sedan lag Kjell Oscarius vann VM 1973. De har sedan följts av lag som lag Ragnar Kamp och Peja Lindholm på herrsidan och på damsidan har det bland annat blivit två OS-guld genom lag Anette Norberg som dessutom vunnit två VM-guld. På damsidan har dessutom lag Elisabet Gustafson vunnit fyra VM och lag Elisabeth Högström ett.

Sedan säsongen 1997-98 när sporten kom med på OS-programmet igen har våra seniorlandslag vunnit totalt 33 medaljer i OS, VM och EM fördelat på 18 guld, 11 silver och 4 brons. Helt fantastiska framgångar men av alla dessa medaljer har bara fyra tagits av andra lag än Peja Lindholm, Anette Norberg och Elisabet Gustafson. På herrsidan har vi dessutom inte tagit någon VM-medalj sedan guldet i Gävle 2004.

Den missade VM-platsen på herrsidan 2009 innebar en chock för många personer inom och utom curlingen. Den var resultatet av flera olika faktorer med en historia över ett antal år men i grunden handlar det om att curlingvärlden är på väg att förändras och för att behålla vår plats i världstoppen krävs att vi gör förändringar på det sätt vi hanterar den yttersta eliten.

Ett välbesökt konvent i samband med årsmötet 2009 gav oss i uppdrag att ta fram ett förslag för hur vår internationella representation ska fungera i framtiden.

För att ta svensk curling in i framtiden lägger vi i detta dokument fram vår lösning som ska ge fler lag möjligheten att satsa med en professionell inställning för att lyckas internationellt. Målet är att få fler lag att bli villiga att ta de steg som krävs med en professionell satsning som ska säkerställa att vi fortsätter att nå internationella framgångar under kommande år.

Omvärldsanalys

Traditionellt har curlinglag på elitnivå i de flesta länder spelat merparten av sin tävlingscurling på hemmaplan. Vissa lag har spelat en del internationella inbjudningstävlingar och uttagning för EM och VM har skett genom att lagen vunnit sina nationella mästerskap.

I och med att curlingen blev olympisk sport igen har vi över tiden sett en förändring av denna bild i övriga curlingländer. Betoningen på det sammanspelade laget är fortfarande stark i hela curlingvärlden men lagens beteende har genomgått en kraftig förändring.

I och med inflödet av pengar ifrån de nationella olympiska kommittéerna så har vi sett en tydlig tendens att antalet lag som satsar med en professionell inställning har ökat kraftigt i andra länder. Dessa lag har insett att det inte räcker att möta den nationella eliten utan att de måste komma ut i internationell konkurrens även mellan mästerskapen och de deltar därmed i fler tävlingar i både Europa och Kanada.

Det är helt klart så att svenska lag med några få undantag ligger efter i den här utvecklingen. Dels spelar de flesta elitlag för få tävlingar och mot för dåligt motstånd. Även om svenska lag tävlar betydligt mer utomlands än tidigare är detta något som måste stödjas och utvecklas från förbundshåll.

Vår strävan måste bli att de lag som ingår i landslaget får förutsättningar att utvecklas i bästa internationella konkurrens och att vi använder delar av RF:s elitstöd för att arbeta med våra bästa lag. Målet måste vara att få fler lag som arbetar med en professionell inställning till träning och tävling.

Övergripande mål med förslaget

Detta dokument beskriver ett antal förändringar rörande vår internationella representation. Vi har sett ett antal övergripande mål som behöver förverkligas

- Det finns ett behov av ett landslag för att mer långsiktigt kunna utveckla de bästa lagen.
- Det är det nödvändigt att behålla och utveckla den nationella konkurrensen.
- Det är viktigt att genomföra uttagningen i internationell konkurrens.
- Det ska skapas förutsättningar för en professionell satsning för fler lag.
- Det ger bättre möjligheter både förbundet och de ingående lagen att marknadsföra sig när det finns ett landslag
- Det ska finnas utvecklingsmöjligheter för individuella spelare

Behov av ett landslag

Idag har svensk curling inget officiellt landslag utan det lag som vinner till exempel Elitserien kan kalla sig landslag i perioden från och med Elitserien fram till och med VM. Detta har skapat problem dels i att de för VM varit en relativt kort förberedelseperiod och dels att det varit svårt med marknadsföring för både lag och förbund.

Vi anser att det finns ett antal viktiga fördelar med att skapa ett riktigt landslag inom curlingsporten. De lag som ska representera Sverige ska ha rätten att med hjälp av förbundsresurser kunna förbereda sig på ett bra sätt under en längre period än vad som är fallet idag (mer om detta senare).

Vi ska dessutom inte underskatta fördelarna när det gäller marknadsföring och sponsring både för de individuella lagen som under en säsong kan säga att de ingår i landslaget och dels för förbundet som på ett tydligt sätt kan visa upp vilka som är "affischnamnen".

Vi ska därför skapa ett officiellt svenskt landslag.

Det är viktigt i och med detta att skapa ett uttagningssystem som är tydligt och som ger alla som vill satsa en möjlighet att nå hela vägen till internationell representation men som samtidigt säkerställer att vi skickar ett starkt lag till varje mästerskap.

Vi föreslår följande uttagning till det svenska seniorlandslagen inför varje säsong:

- Förbundskaptenen (FK) utser ett lag. Detta lag ska också nomineras till att ingå i SOK:s topp eller talanggrupper om de inte redan är med. Detta lag ska få huvuddelen av sitt ekonomiska stöd via SOK.

- Vinnarna av föregående säsong Elitserie och SM äger rätt till att tillhöra landslaget under förutsättning att de antar utmaningen och följer den kravprofil för svensk curling som tagits fram.
- Detta innebär att
 - Landslaget kommer varje år att bestå av ett till tre lag
 - Segraren av Elitserie och SM vinner medaljerna samt om de väljer att inte delta i landslaget, ett mindre utvecklingsbidrag som fås ut i samarbete med FK.

Representation

Internationell representation har traditionellt sett skett så att ett lag som vunnit ett nationellt mästerskap representerar i ett internationellt mästerskap. Detta har gällt i de flesta curlingländer och är något som vi föreslår att vi frångår.

Representation i ett internationellt mästerskap ska ske med ett lag från landslaget. Kan detta inte ske ska det lag som ska representera Sverige kompletteras med spelare ur landslaget om så är möjligt.

Inför säsongen sätter FK upp uttagningskriterierna för landslagstruppen. De bygger på att lagen måste uppnå resultat i bästa internationella konkurrens. Kommer ett oprövat lag in i landslagstruppen måste detta lag vara medvetet om att det kan bli svårt för FK att ställa upp kriterier som gör det möjligt att kvalificera sig till EM.

Inför varje mästerskap tar FK ut det lag som ska representera Sverige eller om flera lag uppnått de av FK uppställda målen så spelas ett kval inom landslaget. Skulle landslaget bestå av tre lag möts först de båda utmanarlag. Segraren möter sedan topplaget om mästerskapsplatsen. FK bestämmer antalet matcher, tidpunkt och plats för kvalet. Detta måste dock ske innan sista anmälingsdatumet för mästerskapet.

Om Sverige är kvalificerat för OS ska det uttagna OS-laget spela den sista mästerskapsturneringen innan OS-turneringen.

Urval av spelare

Det framförs ibland förslaget att landslaget ska bestå av individuella personer som sedan tas ut till ett lag som representerar Sverige.

Detta är inte en modell vi tror på utan vi anser att ett curlinglags styrka bygger på samspelhet och trygghet i sina respektive positioner inom laget.

Av tradition har de svenska elitspelarna gjort denna selektering själva där bra spelare sökt sig till andra bra spelare. FK ska aktivt bistå i detta arbetet men vi tror starkt på att kaptenen i ett berört lag har den bästa kunskapen om vem eller vilka individer som hjälpa honom eller henne att skapa det slagkraftigaste laget.

Det finns också situationer när individuella spelare med stor potential inte har tillgång till ett lag som motsvarar deras kapacitet eller ambitionsnivå. FK ska då kunna stödja en sådan persons utveckling

genom att låta personen få ingå i landslaget och eventuellt få möjlighet att kunna medverka som reserv i internationella mästerskap.

Spelförhållanden

En annan aspekt av att lyckas i internationella mästerskap är att ha vana att spela med de förhållanden som gäller. Dessa har traditionellt skiljt sig från de normala spelförhållandena i Sverige (Internationellt har man mer och aggressivare curl).

Vi har därför vid flera tillfällen skapat vad som kallas "arenais" för att varje säsong ge alla elitlag chansen att spela åtminstone en gång med dessa förhållanden.

Detta har dock också fört med sig stora kostnader som beroende på spelplats kan sträcka sig upp emot 250.000 kronor för en veckas spel (+ 1 veckas förberedelser, färg, utrustning, personal etc.).

Vi anser att det är viktigt att fortsätta arbeta med denna sorts förhållanden men att i framtiden samarbeta dels med de kommuner där vi fått detta till en billigare kostnad och dels hyra curlinghallar istället där också totalkostnaden blir lägre även om vi säkerligen fortfarande måste räkna kostnader runt 100.000 kronor.

Det är viktigt för svensk curlings internationella slagkraft att distrikt och klubbar anammar arbetet med att skapa bättre spelförhållanden genom att utbilda fler ledare som kan arbeta med bland annat isen på ett professionellt sätt och ger dessa personer möjlighet att göra detta. Det är inte bara på de stora mästerskapen isen behöver bli bättre, vi behöver bättre is på alla tävlingar och i vardagsspelet för att de bästa spelarna ska utvecklas i det moderna spelet.

Nationell konkurrens

Sverige har traditionellt sett alltid haft en bra bredd på eliten jämfört med de flesta andra curlingländer. Vi anser att våra spelsystem haft en viktig del i detta och vill påpeka vikten av att det även fortsättningsvis finns så många lag som möjligt som satsar mot målet att få representera Sverige i internationella sammanhang.

I många europeiska länder har vi sett en minskad bredd på den nationella eliten i och med den ökade professionaliseringen och vi ser detta som en oroande utveckling som bör motverkas och detta är bakgrunden till vårt förslag om hur kvalificeringen till landslaget ska fungera.

Det är oerhört viktigt att våra bästa lag får ett antal matcher på nationell nivå mot lag som håller hög kvalitet och det är därför viktigt att lag utanför landslaget fortfarande har en morot att satsa vidare. Vi hoppas också att detta ska tvinga våra bästa lag att alltid behöva göra sitt bästa för att behålla sin landslagsplats.

Traditionellt sett har de flesta svenska lag spelat för få tävlingsmatcher varje säsong. Många svenska lag spelar inte mer än hälften så många matcher som motsvarande kanadensiska lag. Vi ser det därför som viktigt att seriespelet och SM även i fortsättningen innehåller många matcher. Det finns en betydelse av kvantitet vid sidan av kvalitet.

Svensk kravprofil

Den kravprofil för svensk curling som tagits fram ger en tydlig kravbild på vad som krävs för att ett lag ska få bli en del av det svenska landslaget om laget blir erbjudet detta eller vinner Elitserien eller SM

Den innehåller information om vad som krävs av spelarna när det gäller träning, tävling, kost och andra aspekter som är en nödvändighet för att kunna arbeta med sin idrott på ett professionellt sätt.

FK måste arbeta för att även lag utanför landslagen tar åt sig det som står i kravprofilen och arbetar med utgångspunkten att förkovra sig på ett sätt att de kan bli aktuella för en plats i truppen.

Tävlingsformer

I och med att "risken" att ett lag som inte är förberett för internationellt spel kvalificerar sig till ett EM eller VM är kraftigt reducerat med det förslag som vi lägger fram så ser vi inte behovet att göra några drastiska förändringar i befintliga spelformer.

Elitserien kan fortsätta att spelas under två helger, både på dam och herrsidan. Det är viktigt att tävlingarna är utslagsgivande över tid men vi ser att sju eller fler matcher under en helg ger tillräcklig skillnad mellan de bästa lagen och övriga.

På herrsidan innebär också detta att vi i Division 1 kan behålla den "breda" öppning ned till distrikten som vi införde för någon säsong sedan. Syftet med denna förändring var att göra det enklare för yngre lag i speciellt de stora distrikten att snabbt kunna ta sig upp till det nationella seriespelet.

Vi föreslår också att SM fortsätter i nuvarande form. När herr-SM utökades från 16 till 32 lag så hade vi ett par syften. Dels ville vi även här skapa en möjlighet för yngre lag att få möta den yppersta eliten tidigare än vad de fick med den gamla spelformen. Dels ville vi bli av med RM och dels trodde vi att en längre turnering även här skulle gynna de bästa lagen.

Därför anser vi att Elitserien ska fortsätta att samla de allra bästa lagen men att SM även ska visa upp en mer breddbetonad elit.

Coach och tränare

Ökade krav på spelarna innebär också ökade krav på coacher och tränare. De coacher som arbetar med våra elitlag måste få stöd att vidareutbilda sig vid sidan av de utbildningar som SCF tillhandahåller. Dels finns det kurser som inte är grenspecifika inom SISU och dels måste FK arbeta tillsammans med SOK för att hjälpa coacherna att förbättra sina kunskaper.

Coachen är precis som spelarna en representant för Sverige när han eller hon arbetar på ett mästerskap och därför ska det fortsatt vara så att FK nominerar coachen till styrelsen som beslutar om deltagande på de internationella mästerskapen.

FK ska också arbeta aktivt med att hjälpa lag som är landslagsaktuella men som inte använder coach att antingen få coach eller tränarhjälp för att säkerställa att de kan förbereda sig på ett optimalt sätt.

Ekonomi

Att genomföra detta förslag är naturligtvis inte gratis. Numera får förbundet stöd både från SOK och från RF men vi lägger även en betydande del av våra statsanslag på de internationella mästerskapen.

SOK arbetar tillsammans med SCF för att stödja ett eller två lag av varje kön i deras utveckling mot målet att ta medalj i OS. Vi tycker att detta stöd är uppbyggt på ett bra sätt och att fungerar enligt intentionerna.

Från och med förra året får SCF också ett elitbidrag från RF. Detta stöd ska vara behovsprövat och vi vet inte idag vilken nivå stödet kommer att hamna på men vi får hoppas att det blir på en nivå som gör det möjligt för SCF att göra en seriös satsning på landslaget.

Det kommer att behöva tillföras betydande medel för landslagsverksamheten och en stor del hoppas vi ska kunna finansieras via elitstödet men curlingen måste vara beredda på att skjuta till ytterligare medel jämfört med dagens situation.

Att inga exakta siffror om kostnader finns med i detta förslag beror på flera saker. Vår satsning kommer vara extremt beroende på vilka medel vi kan få från RF:s elitstöd. Problemet är att vi idag inte vet på vilken nivå detta stöd kommer att hamna eftersom den arbetsgrupp som är utsedd av RF och SOK inte kommit i mål ännu.

Kostnaden för FK ligger även denna inom sfären av stöd från SOK och RF och är en fråga för förhandling.

Styrelsen måste sedan arbeta på att få fram ytterligare medel för att utöka satsningen över tid.

Förbundskaptenens ansvar

Förbundskaptenen är huvudansvarig för seniorlandslagen. FK är underställd styrelsen och rapporterar regelbundet om landslagets aktiviteter och mål. Styrelsen utser inom sig en representant som tillsammans med FK ansvarar för landslagets verksamhet.

FK har som sagts tidigare ansvar för att utse ett lag till landslaget och nominerar även lag till talang och toppprogrammet till SOK. FK har huvudansvaret att arbeta tillsammans med SOK:s idrottsansvarige så att vi har en god kontakt mellan SCF och SOK.

FK ska arbeta kontinuerligt med de lag som ingår i landslagstruppen och ska säkerställa att lagens träning och säsongspanering sköts på ett godtagbart sätt.

FK ska också föra en dialog med juniorernas förbundskapten (JFK) på en regelbunden basis för att tidigt fånga upp de talanger som kan tänkas i framtiden att ingå i landslaget.

FK ingår i tävlingsutskottet för att säkerställa att den nationella tävlingsverksamheten fungerar optimalt gentemot de krav som landslaget ställer.

FK ska tillsammans med JFK ha kontakt med lärarna på curlinggymnasiet för att stödja dessa när det gäller säsongspanering och andra aktiviteter.

Förbundskaptenens ansvar - Junior

Förbundskaptenen för juniorsidan (kallad JFK) arbetar under andra förutsättningar än FK eftersom arbetet utförs på en närmast ideell basis.

JFK är huvudansvarig för juniorlandslagen av båda könen. JFK är underställd styrelsen och rapporterar regelbundet om landslagets aktiviteter. Styrelsen utser inom sig en representant som tillsammans med JFK ansvarar för juniorlandslagets aktiviteter.

Uttagning av de lag som ska representera Sverige i JVM görs även i fortsättningen genom direkt kvalificering via JSM. JFK ansvarar för att dessa lag kan förbereda sig och genomföra JVM på ett optimalt sätt.

Om ekonomiska medel finns tillgängliga ska JFK kunna rikta bidrag till lag som ska kunna utveckla sig i internationell konkurrens.

JFK ingår i tävlingsutskottet för att säkerställa att den nationella juniorverksamheten fungerar i samklang med seniorverksamheten på elitnivå då många unga lag även spelar på den nivån.

JFK ska tillsammans med FK ha kontakt med lärarna på curlinggymnasiet för att stödja dessa när det gäller säsongspanering och andra aktiviteter.

Förbundskaptenens ansvar – Rullstol

Förbundskaptenen för rullstolslandslaget (kallad RFK) arbetar också på en närmast ideell basis.

RFK är huvudansvarig för rullstolslandslaget. RFK är underställd styrelsen och rapporterar regelbundet om rullstolslandslagets aktiviteter. Styrelsen utser inom sig en representant som tillsammans med RFK ansvarar för rullstolslandslagets aktiviteter.

RFK arbetar tillsammans med styrelsens representant mot Sveriges Paralympiska kommitté och Svenska Handikapp Idrottsförbundet för att säkerställa att vi har ett gott samarbete.

RFK nominerar laget som ska representera Sverige till SCF:s styrelse som tar beslut om representation.

Övrig representation

Mängden internationella mästerskap har exploderat under de senaste 10 åren och det kommer även i den närmaste framtiden saknas medel för att betala för alla mästerskap. SCF bidrar med pengar i begränsad omfattning främst för kläder, pins och standarder men de lag som erbjuds att representera Sverige måste vara beredda att bidra med egna pengar för att kunna spela dessa mästerskap:

- VM i mixed dubbel (i begränsad omfattning)
- VM Veteraner
- EM Mixed
- Universiaden
- EYOF (European Youth Olympic Festival)

Förslag

Vi föreslår att styrelsen lägger fram detta dokument som en styrelsemotion till årsmötet 2010.

Vi föreslår att:

- Att SCF inför ett officiellt landslag
- Att seger i Elitserien eller SM inte längre innebär att vinnaren automatiskt representerar Sverige.
- Att vinnarna i Elitserien och SM istället erbjuds att ingå i det svenska landslaget under kommande säsong under förutsättning att laget accepterar de krav som ställs för att ingå i landslaget
- Att våra internationella representationslag utses bland de lag som ingår i landslaget
- Att eventuella förändringar av spelsystemen för seriespelet och SM behandlas separat ifrån förslagen i detta dokument
- Att FK börjar arbeta enligt den nya modellen direkt under 2010-2011 tillsammans med de lag som ingår i topprogrammet och att Elitserien 2010-2011 blir det sista mästerskapet med direktkvalificering till VM eller EM. Segrarna i SM och Elitserien 2010-2011 får möjligheten att ingå i landslaget 2011-2012 då den nya modellen gäller fullt ut.

2010-05-19

Paul Ahlgren och Stefan Hasselborg